

Historien om SHA 70, berättad av Agge Carlsson

1960 - 1965

Under tiden före 1960 och därefter tiden fram till 1965 har jag ingen kännedom om på vilket vis anrops- stationssignaler tilldelades. Det enda jag vet om den tiden är att de första radioutrustade bilarna kom till Stockholm 1939. I första omgången blev det tre bilar med placering i Centrum, Enskede och Bromma. Anrop mot bas "Radioexpeditionen". Bilarnas anrop okänt men enligt obekräftade uppgifter från gamla poliser, Citybilen, Enskedebilen och Brommabilen.

Stockholms basstation hette SHD 2 en beteckning som användes vid anrop på "riksfrekvensen" 40.25 MHz. I dagligt tal nyttjades endast SHD, dvs då man sände över lokalfrekvensen 38,85 MHz. 1961-1962 erhöll man ännu ett frekvensband för sändning och mottagning, det sk 168 MHz-bandet, så småningom bestående av 4 frekvenser/kanaler där kanal 1 användes som frågekanal, kanal 2 som orderkanal, kanal 3 som trafikkanal (dvs användes av trafikpolisen och trafikposter i samband med högtrafikkommendering morgon och eftermiddag och vid övrig tid av tunnelbanepolisen som order och avrapporterings kanal samt kanal 4 som var avrapporteringskanal för uttrycknings- och övervaknings/distriktsbilar. Dessa kanaler var för övrigt uppdelade så, att så länge både kortvågs- och VHF- banden fanns använde uttryckningsbilarna 168 MHz och övervaknings/distriktsbilarna/patrullerna 38 MHz vilket ibland kunde ställa till problem då det inte fanns samsändningsmöjligheter utan operatörerna kunde endast sända till endera gruppen. Under tiden fram till förstatligandet 1965 byttes samtliga mobila radiostationer ut så att vi den 1 januari 1965 hade 168 MHz i alla fordon och även i de få bärbara radiostationer som fanns tillgängliga. Tilläggas kan att samtliga uttryckningsfordon/trafikpolisfordon hade tvåställiga anropssignaler och alla övervaknings/distriktsfordon treställiga.

1965 - 1972

I samband med förstatligandet genomfördes flera förändringar i tilldelningen av anropssignaler till basstationer. Bland annat beslutades att det polisiära bandet skulle igenkännas av beteckningarna S (Sverige) H (polis) och därefter den bokstav länet hade, dvs SHA för Stockholms polisdistrikt, SHB för Stockholms olika polisdistrikt, SHC för Uppsala läns polisdistrikt osv. ända upp till Västerbottens län som fick beteckningen SHJ, och Norrbottens län som fick beteckningen SHQ, detta pga att man inte kunde ha fyrställig anropssignal och bokstäverna J och Q inte fanns i något län.

Stockholms polisdistrikt fick beteckningen SHA 3 (SHA 1 Rikspolisstyrelsen, SHA 2 Statens Kriminaltekniska Anstalt som det hette vid den tiden). I vårt län hette de övriga basstationerna SHB 76 (Danderyd),

SHB 73 (Handen),
SHB 79 arbetsgrupp i Nynäshamn,
SHB 88 (Huddinge),
SHB 72 (Jakobsberg),
SHB 77 (Lidingö),
SHB 74 (Nacka),
SHB 86 (Norrtälje),
SHB 84 (Märsta),
SHB 71 (Sollentuna),
SHB 75 (Solna),
SHB 85 (Södertälje), och till slut
SHB 78 (Täby).

För landet i övrigt gällde som sagt länsbokstaven och alltid SH? 1 för residensstaden. Alla fordonsstationer i Stockholms polisdistrikt fick treställiga anrop Utryckningsfordon och centralt placerade fordon med begynnelseciffran 3, distriktsfordon siffran 4, trafikpolisens bilar siffran 5, trafikpolisens motorcyklar siffran 7 fram till dess man kom underfund med att säkerhetspolisens fordon började på samma siffra, därefter hade motorcyklarna siffran 2 som begynnelse i anropet samt tunnelbanepolisens och kriminalavdelningens fordon siffran 6. Rikspolisstyrelsen fordon förutom SÄPO hade begynnelse siffran 9.

1972 - 1984

Under 1972 sker en stor omorganisation inom Stockholms polisdistrikt med påföljande ändring av anrops/stationssignalerna både för bas- och mobila stationer. Det rikstäckande system 70 (79 MHz) har i begränsad omfattning införts i Stockholms polisdistrikt vilket innebär att numera heter basstationen

I system 70	SHA 70
I system 168	SHA 3
Allmänt anrop	SHA 700
Mobila radiostationer	SHA 701 -

1984 - 1994

Fyrställiga stations/anropssignaler infördes sporadiskt i de tjänstefordon i vilka C600 stationer installerades för 1984. Aktuella fordon kunde alltså ha en treställig signal på 168 MHz-radion och en fyrställig på S70-radion. I september 1983 påbörjade jag utbildning av personal i yttre tjänst i det kommande S80-systemet och senare under hösten personal med tjänstgöring i kommunikationscentralen. Till min hjälp hade jag ytterliggare två polisinspektörer från ledningscentralen som var den dåtida benämningen på dagens länskommunikationscentral.

Avsikten var att S80 skulle tas i bruk under november månad 1983 men efter en veckas utbildning kom beskedet att tillverkningen av både bas- och mobilstationer skulle komma att försenas ungefär ett halvt år, varför startdatum flyttades fram till den 4 maj 1984. I samband med detta infördes fyrställiga signaler för alla mobila radiostationer oavsett vilken frekvens man sände på.

Det nya fyrställiga systemet från 1984 gällde endast Stockholms polisdistrikt (SHA70). Det fanns alltså stationssignaler för mobila stationer från 0100 –9999 att disponera, inga som helst problem att ge en ny station en signal. Vid den stora omorganisationen 1994 då man bland annat införde närpolisorganisationen blev det betydligt svårare för då skulle samtliga stationer inom länet dela på dessa 10000 stationssignaler. Hela länet blev en myndighet men varje enskilt distrikt hade 1000 signaler att dela på. I t ex det stora distriktet City bestående av Stockholm inom tullarna och Lidingö räckte inte signalerna till då även alla bärbara stationer skulle rymmas inom ramen.

Till att börja med fick jag göra om alla basstationer så att de fick nya anrop. Det blev då SHA 70 för LKC, SHA 71 för City, SHA 72 för Söderort, SHA 73 Västerort, SHA 74 Roslagen, SHA 75 Norrort med Arlanda, SHA 76 Nacka, SHA 77 Södertörn och SHA 78 Södertälje. Detta har ju numera ändrats så att SHA 70 gäller som anrop från mobila stationer mot LKC medan de mobila stationerna fortfarande identifieras med sitt "hemmadistrikts" förstasiffra dvs 1 för City, 2 för Söderort osv till 8 för Södertälje. Som läget är idag har Södertälje som är ett litet distrikt fått låna ut ett antal av sina trafiksignaler till City så mina fina planer på att man genom de två första siffrorna i ett anrop till en mobil talar om i vilket distrikt enheten verkar och vilken enhet de tillhör har spruckit.

För att ta några exempel så är enheter som börjar på 10 – distriktsledning och yttre befäl, 11-- - 14 – närpolisområden, 15--, 17 – övs (tunnelbanepolis mm) 16 trafik, 18 kriminalpolis och 19 utryckningsfordon. Alltså är fordon i respektive distrikt som har en 9 som andrasiffra (2910, 3914, 4917) i anropet utryckningsfordon. Bilar slutar på 0, 4 och 7. Bärbara stationer tillhörande respektive bilar heter alltså 11, 12, 15, 16 och 18, 19. I City Norrmalm slutar alla bilar på 0 och 4, i City Södermalm på 7.